

Městská knihovna Ostrov

Lidická 1036, 363 01 Ostrov

Výroční zpráva za rok 2008

Obsah výroční zprávy

1. strategické cíle

1.1. rozšíření prostor pro veřejnost

1.2. zkvalitnění poskytovaných služeb

1.3. dohledání rozdílů ve vykazovaném stavu knihovního fondu

1.4. práce s mládeží a handicapovanými dětmi

1.5. akce pro veřejnost

2. služby knihovny

2.1. klasické výpůjční služby

2.2. rešeršní a informační služby

2.3. rezervační a meziknihovní služby

3. služby kroniky

4. statistické údaje

5. propagace knihovny a akce pro veřejnost

6. vybavení knihovny HW a SW

7. sponzoři knihovny

8. hospodaření knihovny

1. Strategické cíle

Na základě podrobné analýzy potřeb uživatelů knihovny a široké veřejnosti byly stanoveny následující strategické cíle knihovny:

1.1. rozšíření prostor pro veřejnost – tento problém se rozhodl řešit zřizovatel novým projektem (schváleno RM usnesením č.164/08 ze dne 26. 2. 2008 a usnesením ZM č. 130/08 ze dne 16. 6. 2008) na přesun knihovny do Paláce princů. Tento projekt je součástí projektu Historický ostrov II a předpokládáný termín realizace celého projektu je 30. 7. 2011.

1.2. zkvalitnění poskytovaných služeb

Rozšíření provozních hodin pro veřejnost se osvědčilo. Uživatelé mohou nyní využívat studovnu a čítárnu také ve středu dopoledne a všechna oddělení pro dospělé čtenáře také ve čtvrtek dopoledne, rozšířený je také sobotní provoz ve všech odděleních. Celkem jsme rozšířili naše služby o **32** hodin měsíčně. V současné době jsou služby knihovny poskytovány od pondělí do soboty, pouze v neděli je knihovna uzavřena.

Počet míst na internet byl nedostačující zájmu uživatelů a tak jsme ve studovně zřídili možnost WiFi připojení k internetu.

Záznamy dokumentů jsou nadále doplňovány o URL adresy primárních zdrojů, webové stránky nebo odkazy na databáze dostupné na internetu, takže přímo z katalogu knihovny je čtenáři umožněn online přístup k dalším informacím, včetně toho jsou záznamy doplňovány o ukázky dokumentů (např. obálka knihy, CD-ROM atd.) Pokračujeme nadále v podrobném zpracovávání autoritních záznamů (záznamů o osobnostech) – jsou doplňovány údaje o datu narození, úmrtí, oborech činnosti a působení jednotlivých osobností. K vybraným osobnostem jsou rovněž doplňovány stručné životopisy.

Komunikace mezi knihovnou a uživatelem pomocí SMS zpráv zasílaných přímo knihovním systémem, včetně upozornění před vypršením výpůjční lhůty je stále více využívána k všeobecné spokojenosti uživatelů.

Uživatelé mají možnost online zkontrolovat své čtenářské konto, opravit si své údaje, pokud došlo k nějaké změně, prodloužit si výpůjčky nebo zrušit zadanou rezervaci.

1.3. dohledání rozdílů ve vykazovaném stavu knihovního fondu – při zpracování statistického výkazu za rok 2004 byl zjištěn zásadní rozdíl ve stavu fyzickém a vykazovaném – cca 20.000 jednotek. K nápravě byly zvoleny následující kroky:

- a) převedení všech úbytků do elektronické podoby – začalo v červnu 2005 a dosud pokračuje. Do konce roku 2008 bylo do elektronické podoby převedeno dalších 5.221 úbytků z 80463, které je nutné ještě vložit. Jde o práci náročnou na přesnost a knihovnickou odbornost. Při vkládání úbytků se zjišťuje, že některé dokumenty byly odepsány dvakrát nebo že byla omylem odepsaná jiná kniha. Jde o práci, kterou nadále provádíme nad rámec všech obvyklých knihovnických činností.

- 1.4. Práce s mládeží a handicapovanými dětmi – výchovně vzdělávací akce navazující na osnovu školní výuky, které knihovna pořádá v dopoledních hodinách, pravidelně navštěvují žáci mateřských a základních škol. Kromě toho je snahou knihovny motivovat děti ke čtení i různými akcemi založenými na dobrovolné účasti a spolupráci dětí.

Výběr z akcí pro mládež:

- Noc s Andersenem – tento večer byl tematicky zaměřen na pravěk, spisovatele Eduarda Štorcha a ilustrátora Milana Augustu a Zdeňka Buriana a jejich tvorbě pro děti. Děti plnily různé znalostní a dovedností úkoly.

- „Hry bez hranic“ se konaly 17. května v Nové Roli za účasti zástupců ze 13 měst z Karlovarska a Chebska. I zde měl Ostrov své úspěšné reprezentanty.

- Pohádkové malování a zpívání – doprovodná akce pořádaná ke 40. výročí Filmového festivalu Oty Hofmana byla určena žákům 3. tříd ZŠ a předškolákům z MŠ – celková účast na finálovém dopoledni byla 350 dětí. Velké finále soutěže se uskutečnilo v divadelním sále DK Ostrov, ceny vítězům předával Ing. Marek Poledníček a místostarosta p. Milan Matějka. Zvěř celého dopoledne patřil vystoupení ilustrátora Adolfa Dudka.

Pohádkové malování a zpívání 2008

- 4. ročník - **Superčtenáři** – soutěž mezi třídami a školami o nejlepšího čtenáře a nejlepší školu. V letošním roce byla účast podstatně nižší než v předchozích ročnících – ze 634 zapsaných žáků na ZŠ soutěžilo celkem 256 dětí – **to je pouze 39%** všech školáků. Bohužel se zde negativně promítlo zrušení 4. ZŠ v těsné blízkosti knihovny a rozptýlení dětí do ostatních škol. Podíl na této skutečnosti mají dva faktory - děti mají odpoledne méně času (odpolední vyučování) a ubyla šance navštívit knihovnu rovnou při cestě ze školy domů. Účast některých škol byla tak minimální, že jsme letos odměnu předávali pouze ve dvou školách – na Gymnáziu Ostrov a 1. ZŠ Ostrov.
- Velice oblíbené se staly besedy s lesníkem p. Šedivým z Lesů ČR, který předává žákům předat poznatky o lesním hospodářství a ekologii, učí je chování v přírodě a seznamuje je také s životem zvěře v našich lesích.

1.5. Akce pro veřejnost:

- Březen jsme tradičně zahájili celostátní akcí „Březen měsíc internetu“, Jednou z akcí, která se setkává s nebývalým zájmem je školení internetu pro veřejnost – především pro seniory. Hodinovým kurzem absolvovalo celkem **115** seniorů.
- Květen patřil hudbě, literatuře a astrologii – uskutečnila se beseda s Petrem Linhartem, Janem Krůtou a Milanem Gelnarem.
- Velký úspěch měla také „Noc knihovny“ – knihovna byla v provozu do 24.00 hodin a nočního půjčování využilo 64 dospělých i dětských čtenářů. Netradiční byla nejen hodina, ale i „návštěvní oděv“ našich čtenářů a jejich plyšáků.

- Na návštěvě u nás byly kolegyně z Litvy, které se zúčastnily stáže pořádané Krajskou knihovnou Karlovy Vary.

- V říjnu vzbudila zájem beseda se spisovatelkou a herečkou Ivankou Devátou.
- I v letošním roce se konal tradičním Vánočním koncertem žáků Základní umělecké školy pořádaným ve spolupráci se ZUŠ Ostrov.
- Poslední akcí byl křest knihy Genius loci západočeských lázní za účasti autorů - Stanislava Burachoviče a Marie Holečkové.

2. Služby knihovny

Knihovna rozšířila provozní dobu a je otevřena **6 dní** v týdnu celkem **30 hodin týdně** (ročně studovna čítárna 1560 hodin, oddělení pro dospělé 1430, hudební 1360 a dětské oddělení 1170 hodin) – kromě neděle. V těchto údajích nejsou zahrnuty hodiny věnované odpoledním akcím pro veřejnost.

- 2.1. klasické výpůjční služby – tedy půjčování knih, periodik, CD ROMů – dosažený výsledek 174 142 jednotek dokazuje, že zájem o tyto dokumenty stále trvá. Nutností je dokonalá znalost literatury, protože uživatelé vyžadují doporučení knihovníků.
- 2.2. rešeršní a informační služby - nadstavba obvykle poskytovaných informací. Uživatelé se obrací na knihovnu s konkrétními dotazy z oblasti práva, pracovně právní, daňové atd. K jejich zodpovídání jsou využívány jak klasické zdroje – Sbírky zákonů, encyklopedie, tak i nové informační technologie a zdroje dostupné na internetu a CD ROMech a záznamy z naší databáze. Celkem bylo zpracováno 1354 článků. Kvalifikované zodpovězení těchto dotazů předpokládá kvalifikované pracovníky, takže další vzdělávání je pro knihovníky nutností.
- 2.3. rezervační a meziknihovní služby – důležitá služba sloužící k uspokojení čtenářských požadavků. Rezervace souvisí s naším vlastním fondem, celkem jsme jich vyřídili 1622. Každý čtenář by měl dostat požadovaný dokument i tehdy pokud ho naše knihovna nevládní. Prostřednictvím Meziknihovní výpůjční služby jsme zajistili pro naše čtenáře knihy i fotokopie dokumentů z jiných knihoven v počtu 392 ks. Naše knihovna poslala do ostatních knihoven 298 dokumentů.

3. Služby kroniky

Kronika je organizační součástí MK Ostrov a zachycuje všechny důležité události města. V letošním roce bylo evidováno 412 badatelů, kteří využily jejich služeb – badatelů, kterým bylo umožněno studovat materiály a dokumenty. Zvláštností nejsou ani badatelé ze zahraničí – častými hosty jsou členové Spolku přátel města a krajského spolku Heimatverband.

Kroniku navštívili rovněž třídy základních škol. Žáci se dozvěděli co to je kronika, jak se píše, co tvoří její přílohy, její historii a význam.

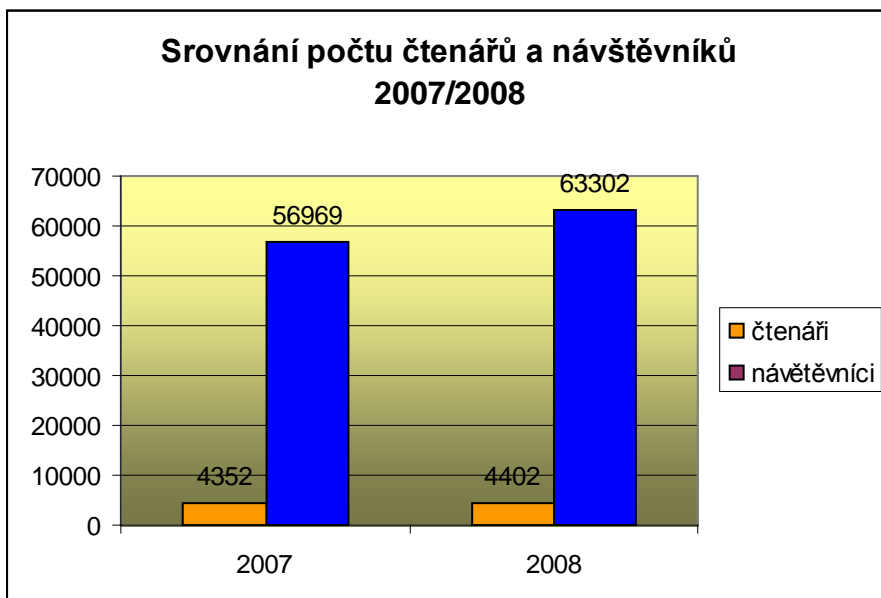
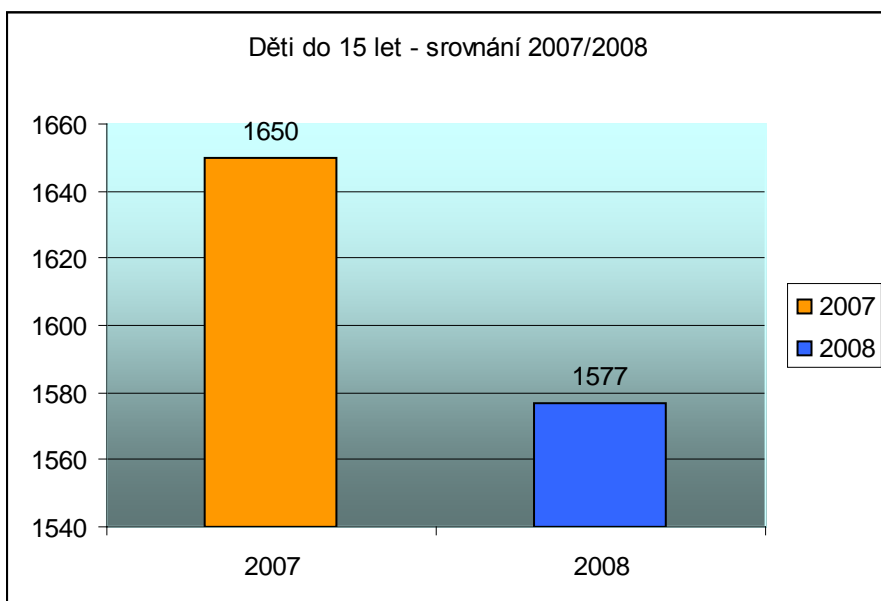
Kronikářka se podílí také na pořádání výstav, pořizuje fotodokumentaci důležitých akcí a událostí města a uspořádává sbírky kroniky.

4. statistické údaje

- ve sledovaném období dosáhla Městská knihovna Ostrov proti loňskému roku v převážné části hlavních ukazatelů zvýšených výsledků v počtu registrovaných čtenářů a celkovém počtu výpůjček elektronických zdrojů, hudebních nosičů a periodik, pokles se bohužel projevil v počtu registrovaných čtenářů do 15 let

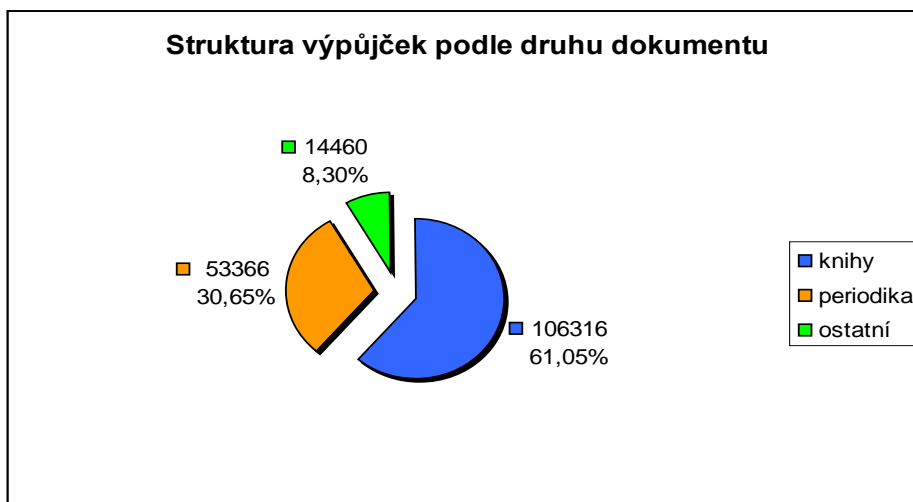
Ukazatele činnosti – čtenáři, návštěvnost, výpůjčky, akce

• Počet čtenářů (25,73 % z celkového počtu obyvatel)	4.402
• Z toho děti ve věku od 6 do 15 let	1.557
• Počet návštěvníků	63.302
• Počet výpůjček	174.142
• Počet výpůjček jen knih	106.316
• Počet výpůjček periodik a AV medií	67.826

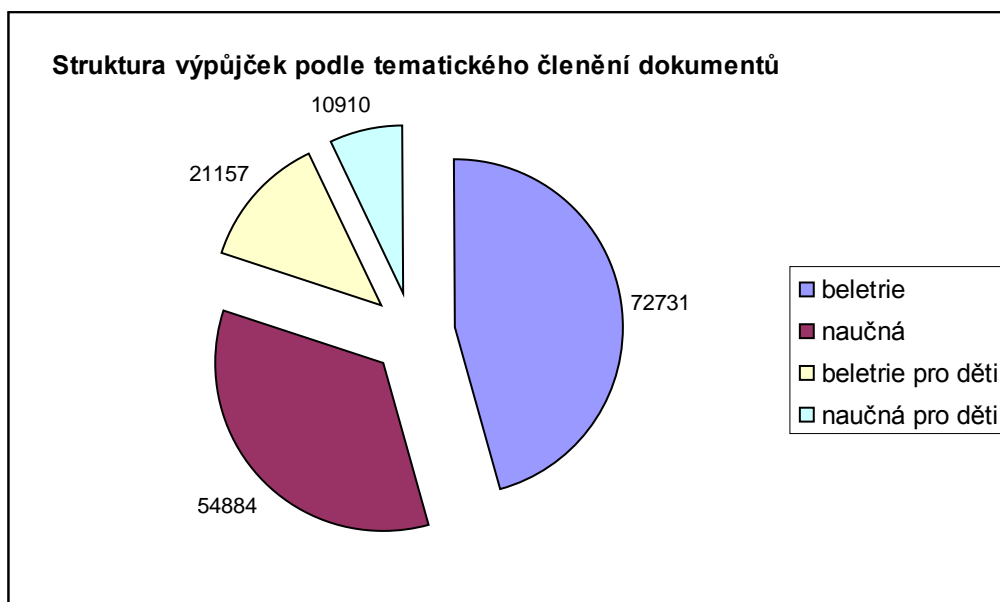
Rozbor výpůjček podle druhu dokumentů:

Knihy	62,17 % z celkového počtu výpůjček
AV médií	8,34 % z celkového počtu výpůjček
Periodik	29,49 % z celkového počtu výpůjček

Rozbor výpůjček podle tematického zaměření literatury (knihy a periodika):

Beletrie pro dospělé	72 731	41,77 % z výpůjček pro dospělé
Naučná pro dospělé	54 884	31,52 % z výpůjček pro dospělé
Beletrie pro děti	21 157	12,15 % z výpůjček pro děti
Naučná pro děti	13 180	6,27 % z výpůjček pro děti

Informační, rešeršní a rezervační služby:

- zájem uživatelů o informační, rešeršní a meziknihovní výpůjční služby se v návaznosti na vyšší ceny knih zvyšuje
- zvýšil se i počet rezervací z fondu knihovny – knihy kupujeme pouze po jednom výtisku (z finančních důvodů)

Meziknihovní výpůjční služba	
přijaté požadavky z jiných knihoven	298
vyřízené požadavky	290
požadované dokumenty od jiných knihoven	440
přijaté dokumenty	392
Vyřízené rezervace z vlastního fondu	1 662

Akce:

Počet akcí pro veřejnost

156

Počet účastníků

4.114

Internet + CD-ROMy+ využití online katalogu:

Internet pro veřejnost jen dostupný ze 5 stanic (3 místa ve studovně, 1 místo v dětském oddělení, 1 místo v hudebním oddělení). Roční návštěvnost byla 2453 uživatelů.

Práci s CD-ROMy je vyhrazena především pro mládež na 1 stanici. Počet uživatelů nadále značně převyšuje kapacitu stanice. Požadavky jsou i na možnost vlastní práce na PC – psaní referátů, zpráv, možnost získání počítačové gramotnosti, ale toto prozatím nelze z prostorových a materiálových možností knihovny uživatelům v potřebné míře umožnit.

Naše webové stránky byly v roce 2008 navštíveny celkem 9.641x, počet hledání v našich databázích dosáhl úctyhodných **104.3369 dotazů**.

Provoz:

	Počet hodin týdně	Počet hodin ročně
Oddělení pro dospělé	27,5	1430
Oddělení pro mládež	22,5	1170
Čítárna a studovna	30	1560
Hudební oddělení	25	1360
Kronika	7	364
Celkový počet hodin	112	5824

Knihovní fond

Knihovna ve sledovaném období nakoupila a zpracovala následující knihovní fond:

Druh dokumentu	Počet	Nákladová cena	Skutečná cena
Knihy	2425 svazků	333 082	479 790
AV media	755 nosičů	42 880	77 510
Periodika	141 titulů/5271 svazků	101 290	145 900
Brožury	355 svazků	875	10 670
Mapy	9 ks	527	850
Elektronické zdroje	164 ks	1 698	15 880
KJ celkem	8 979	480 352	730 600

Knihovna má uzavřené smlouvy s knihkupci a dodavateli na poskytování rabatu při nákupu knih. Průměrná výše rabatu se v roce 2008 pohybovala okolo cca 29 % z prodejních cen.

Odepsáno z důvodů poškození, opotřebení a ztrát bylo celkem 1650 svazků. V retro odpisu bylo vloženo celkem 5221 záznamů.

5. propagace knihovny

Propagaci poskytovaných služeb a akcí přikládá MK Ostrov velký význam. Kromě článků a informační oznámení, byla činnost knihovny vidět i díky kabelové televizi. K propagaci byl rovněž využíváno rozhlasové vysílání radia Dragon.

6. vybavení knihovny HW a SW

- byl zakoupen Dataprojektor Panasonic, který je využíván pro práci s dětmi a při akcích pro dospělé. Dále jsme zprovoznili barevnou laserovou kopírku Canon. Její přínos spočívá v tom, že si nyní můžeme vyrábět kvalitní propagační materiály pomocí vlastních zdrojů a šetříme tak náklady knihovny.

- zkušebně byl zakoupen SW Solón – program pro státní správu

7. Granty a sponzoři

- a) V roce 2008 byla největším finančním sponzorským darem finanční částka 10.000,- korun, které MK Ostrov poskytla Ostrovská teplárenská a.s. Peníze byly použity na nákup literatury (převážně naučné) pro dětské oddělení. Ostatní sponzorské příspěvky byly vždy formou věcných darů – drobných předmětů, které byly použity pro děti na odměny do soutěží.
- b) V roce 2008 knihovna podávala projekt u MK ČR na vybudování Otevřeného regionálního online katalogu. Finančně se na něm měly kromě zřizovatele podílet také velké městské knihovny karlovarského kraje. Tento projekt nebyl úspěšný (grant od MK ČR jsme nezískali), takže jsme vzhledem k finanční náročnosti od jeho realizace upustili.

8. Hospodaření městské knihovny Ostrov

Příjmy v Kč:

Půjčovné, pokuty	249 224
Informační servis	333 438
Ostatní výnosy	20 561
Příspěvek z Úřadu práce	119 718
Kronika	40 000
Odvody z FO	7 800
Příspěvek zřizovatele	3 293 200
Použití RF	60 000
Příjmy celkem	4 123 491

Výdaje v Kč:

Elektrická energie	59 137
Vodné stočné	6 035
Pára a ohřev TUV	139 410
Ostatní náklady	903 214
Nákup zál. zdroje	19 349
Odvody z mezd z FO	3 504
Příspěvek z Úřadu práce	119 718
Odpisy	23 000
Kronika města	27 000
Opravy a udržování	29 654
Mzdy a odvody	2 584 901
Čerpání RF	60 000
Výdaje celkem	3 975 611

Zpracovala: Mgr. I. Leitnerová
V Ostrově 16. 2. 2008